

Utvalg	Saksnummer	Møtedato
Formannskapet	083/06	30.08.2006

Høring - Rapport H-2185 om Elektronisk stemmegivning - utfordringer og muligheter

Vedlegg:

1. Høring - Rapport H-2185 om Elektronisk stemmegivning - utfordringer og muligheter. Brev av 13.03.06 fra Kommunal- og regionaldepartementet.
2. Rapport H-2185 om "Elektronisk stemmegivning - utfordringer og muligheter", Kapittel 1 Mandat og sammensetning
3. Utdrag fra presseinformasjon fra KRD om rapport H-2185 Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Rapport H-2185 om "Elektronisk stemmegivning - utfordringer og muligheter"
Rapporten kan lastes ned fra departementets internettside www.e-valg.dep.no .

Sammendrag:

Det anbefales at Lørenskog kommune i sin høringsuttalelse slutter seg til hovedprinsippene nedfelt i Rapport H-2185 om "Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter", og at det settes i gang forsøk med elektronisk stemmegivning slik arbeidsgruppen foreslår. Utgifter knyttet til forsøkene tilrås dekket av staten.

Saksopplysninger:

Kommunal- og regionaldepartementet nedsatte i mai 2004 en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utrede bruk av elektroniske medier når stemme avgis ved valg til storting, fylkesting og kommunestyre. Arbeidsgruppen overleverte sin utredning i rapporten "Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter" 8. februar 2006.

Departementet inviterer i sitt høringsbrev av 13. mars 2006 høringsinstansene til å komme med synspunkter på, og gi sine vurderinger av arbeidsgruppens anbefalinger og konklusjon. Alle høringsuttalelser som kommer inn blir fortløpende lagt ut på Kommunal- og regionaldepartementets internettside www.e-valg.dep.no

Høringsfrist er 30. september 2006.

Det vises til departementets høringsbrev for utfyllende informasjon, vedlegg 1.

Arbeidsgruppas mandat og sammensetning

Arbeidsgruppen har bestått av 11 representanter fra departement, universitet, forskningsinstitutt og kommuner under ledelse av Bernt Aadal, leder for Institutt for samfunnsforskning.

Det vises til vedlegg 2 vedrørende arbeidsgruppas mandat og sammensetning.

Arbeidsgruppens anbefalinger

I det følgende gjengis rapportens kapittel 2 ”Arbeidsgruppens anbefalinger” i sin helhet. Kapitlet inneholder en oppsummering av hovedpunktene arbeidsgruppens anbefalinger.

Det vises i denne sammenheng til vedlagt utdrag av en presseinformasjon fra KDR i forbindelse med denne rapporten., vedlegg 3.

”Innledning

I denne rapporten diskuterer arbeidsgruppen om det bør innføres elektronisk stemmegivning her i landet, og eventuelt hvordan dette bør gjennomføres. Spørsmålet er vurdert ut fra demokratiske, juridiske, tekniske og økonomisk-administrative hensyn. Diskusjonen er strukturert i forhold til tre sentrale dimensjoner for hvordan velgerne avgir stemme:

1. Et viktig skille går mellom tradisjonell papirstemmegivning og elektronisk stemmegivning.
2. Et annet skille går mellom stemmegivning i valglokaler under kontroll av valgfunksjonærer (såkalte *kontrollerte* omgivelser) og stemmegivning utenfor valglokalene (såkalte *ukontrollerte* omgivelser).
3. Et tredje skille har å gjøre med tidspunktet for stemmegivningen, der vi skiller mellom forhåndsstemmegivning før valgtinget (i rapporten kalt *fase 1*) eller på valgtinget (i rapporten kalt *fase 2*).

(Ulike kombinasjoner av de tre dimensjonene presenteres i egne tabeller gjengitt i vedlegg 3 – min merknad).

Det overordnede mål for arbeidsgruppens anbefalinger er å gjøre det enklere og mindre kostnadskrevende for velgeren å utøve sine demokratiske rettigheter. Et middel for å oppnå dette er å tilby elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser for alle velgere. I tillegg til økt tilgjengelighet vil elektronisk stemmegivning på sikt bidra til reduserte kostnader i forbindelse med valgavviklingen, og raskere og mer nøyaktig opptelling av stemmene. Det kan innvendes at denne form for stemmegivning vil svekke det preg av høytidelighet som kjennetegner valgbehandlingen i et tradisjonelt valglokale. I den forbindelse vil arbeidsgruppen understreke at elektronisk stemmegivning kun anbefales som et *supplement* til den tradisjonelle måten å avgi stemme på, og at stemmegivning i valglokale vil bestå i overskuelig fremtid. Dette innebærer at velgere som ikke føler seg trygge på teknologien, fortsatt vil kunne stemme på tradisjonell måte. Det kan i den forbindelse nevnes at den utstrakte bruken av forhåndsstemmegivning i de senere årene allerede har bidratt til å endre den tradisjonelle måten å avgi stemme på. Men uansett hvilken måte valget gjennomføres på, er det en avgjørende forutsetning at velgerne har tillit til systemet og prosessen.

Hvis man skal tillate stemmegivning i ukontrollerte omgivelser – uansett om stemmen avgis elektronisk eller manuelt (for eksempel pr. brev) – har man ikke lenger en garanti for at

kravet om hemmelig stemmegivning blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte. Det åpnes både for utilbørlig påvirkning av velgeren (for eksempel *family voting*) og kjøp og salg av stemmer. Ved å tillate velgeren å stemme flere ganger i forhåndsstemmeperioden, og mulighet til å stemme på nytt i kontrollerte omgivelser på valgtinget, reduseres denne faren betydelig selv om den ikke forsvinner helt.

Arbeidsgruppen har vært organisert i fire undergrupper med utgangspunkt i medlemmenes kompetanse; en teknisk gruppe, en økonomisk-administrativ gruppe, en demokratigruppe og en jussgruppe. Selv om undergruppene har hatt ansvaret for hvert sitt kapittel, har hele gruppen vært med på å diskutere og bestemme innholdet i rapporten.

I det følgende skal vi kort oppsummere noen hovedpunkter i arbeidsgruppens anbefalinger.

Demokratiske prinsipper og legitimitet

Prinsippet om hemmelige valg er særlig vanskelig å ivareta i forbindelse med stemmegivning – elektronisk eller pr. brev – utenfor valglokale. Det å tillate elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser på valgdagen (fase 2), kommer klart i strid med prinsippet om å gi alle velgere mulighet for hemmelig stemmegivning. Arbeidsgruppen legger derfor følgende premisser til grunn for tilfredsstillende tekniske løsninger: 1) Valg skal fortsatt gjennomføres i to faser, med en periode for forhåndsstemmegivning og et valgting, 2) Elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser er kun aktuelt i perioden for forhåndsstemmegivning.

Velgere kan selvsagt være utsatt for utilbørlig påvirkning også om stemmegivningen foregår i ukontrollerte omgivelser i fase 1. Likedan utgjør kjøp og salg av stemmer et mulig faremoment. For å møte problemer av denne typen, foreslås et system med en *angremulighet* for velgere som stemmer elektronisk i fase 1. Samtidig opprettholdes tradisjonelle valglokaler, dvs. steder hvor velgere garantert kan avgi en hemmelig stemme selv om de har stemt elektronisk én eller flere ganger tidligere. I fase 2 kan det som i dag stemmes bare én gang og da kun med papirstemmesedler. Velgere som har stemt *elektronisk* i fase 1, kan avgi (ny) stemme i godkjent valglokale – enten i fase 1 eller fase 2. Sist avgitte stemme er alltid tellende.

Gitt det opplegget som skisseres ovenfor, er det grunn til å tro at alle velgere har god mulighet til å avgi stemme usett og upåvirket – selv om det tillates å stemme elektronisk i ukontrollerte omgivelser. Likedan sikrer en seg mot kjøp og salg av stemmer, fordi en potensiell kjøper aldri kan være sikker på at en kjøpt, elektronisk stemme faktisk blir tellende.

Juridiske hensyn

I rapporten gis det en vurdering av både nasjonal og internasjonal lovgivning som har betydning for elektronisk stemmegivning, og hvilke krav som må settes til et regelverk for slik stemmegivning. Særlig viktig er Europarådets anbefaling (rekommandasjon) om standarder for elektronisk stemmegivning. Etter dagens lovgivning er elektronisk stemmegivning ikke tillatt. Valgloven og forskrift til denne er basert på at velgerne skal benytte papirstemmesedler ved avgivelse av stemme. Dersom det innføres muligheter til å stemme elektronisk, må valglovgivningen derfor endres. Inntil slik endring eventuelt finner sted, vil det imidlertid være anledning til å gjennomføre forsøk der det utformes midlertidige regler for spesifikke forsøk i forskrift.

Selv om demokratiske krav til hemmelig stemmegivning i prinsippet ikke uten videre er forenlig med elektronisk stemmegivning, er det juridisk delte meninger om hvor langt kravet strekker seg i forhold til Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) artikkel 3. Venezia-kommisjonen legger til grunn at elektronisk stemmegivning lar seg forene med

EMK så fremt det tas visse forhåndsregler. I siste instans vil spørsmålet måtte løses rettslig, nasjonalt eller internasjonalt. Siden rettsstillingen synes å være såpass uklar, vil domstolene i en eventuell rettssak måtte legge stor vekt på praksis.

Økonomisk-administrative hensyn

I dag brukes det store ressurser på å gjennomføre valg i Norge. Fra kommunenes side må det være en forutsetning at bruk av moderne teknologi reduserer ressursbehovet og ikke øker det. Elektronisk stemmegivning vil ha en rekke administrative fordeler både ved at presisjonen på valgoppgjøret bedres og at de endelige resultatene vil foreligge raskere. Elektronisk stemmegivning vil også bidra til å redusere en rekke manuelle prosedyrer og kontrollrutiner som i dag er ressurskrevende. Elektronisk stemmegivning i *kontrollerte omgivelser* vil imidlertid utløse nye kostnader i form av investeringer i nytt datautstyr, riggekostnader samt behov for flere avlukker, eventuelt lokaler med større bemanning enn ved tradisjonelle valg.

Det er først ved elektronisk stemmegivning i *ukontrollerte omgivelser* at arbeidsgruppen mener man på sikt kan forvente å oppnå økonomiske besparelser. Forsøksvirksomheten vil imidlertid innebære at man både kompliserer den administrative gjennomføringen og øker ressursbruken fordi man må tilby elektroniske løsninger i tillegg til ordinær valggjennomføring. Arbeidsgruppen anbefaler derfor at forsøksvirksomheten ikke bare må styres fra sentralt hold, men at den også forutsetter statlig finansiering.

Teknologiske utfordringer og mulige løsninger

Teknologisk er det to hovedutfordringer i forbindelse med elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser: dels å vite hvem velgeren er (identifisering og autentisering), og dels å kunne registrere, overføre og telle velgerens stemme på en hundre prosent sikker måte. Identifikasjon og autentisering av velgeren kan gjøres enten ved hjelp av noe velgeren *har* (for eksempel et smartkort), noe velgeren *vet* (for eksempel en PIN-kode), eller noe velgeren *er* (dvs. en fysisk egenskap ved velgeren som kan avleses, som fingeravtrykk eller retinamønster). Arbeidsgruppen mener at man bør unngå å innføre egne identifikasjonsmekanismer for elektroniske valg. I dagens situasjon er det PKI-løsningen som er planlagt brukt i elektronisk kommunikasjon med offentlig sektor, som er den mest aktuelle løsningen, og da på sikkerhetsnivå "Person-høyt".

Når det gjelder registrering og overføring av velgerens stemme, mener arbeidsgruppen at dagens teknologi brukt i ukontrollerte omgivelser ikke gir tilstrekkelig sikkerhet. Det er imidlertid grunn til å tro at sikrere løsninger vil komme på markedet etter hvert.

Arbeidsgruppen foreslår at elektroniske stemmer avgitt i ukontrollerte omgivelser skal kunne trekkes tilbake, enten gjennom en ny elektronisk stemme eller ved stemmegivning på selve valginget. For å oppnå dette, må hver enkelt elektronisk stemme være koblet til velgerens identitet helt fram til stemmen ikke lenger kan kalles tilbake, men selve stemmen må i hele denne perioden være forseglet (i praksis kan dette gjøres ved hjelp av kryptering). Dette setter spesielle krav til rutine rundt behandling av elektroniske stemmer.

Kontroll og godkjenning

For å kunne sikre at de tekniske løsningene i et system for elektronisk stemmegivning er trygge, og at velgerne har tillit til systemet, anbefaler arbeidsgruppen at en uavhengig instans, utpekt av valgmyndighetene, skal kontrollere at systemene er i orden og at de nødvendige forholdsregler med hensyn til sikkerhet er tatt hos leverandørene. Dette innebærer konkret at det bør gjennomføres en forhåndsgodkjenning (sertifisering) av *personell og virksomheter* som på vegne av valgmyndighetene skal godkjenne leverandører og tekniske løsninger for elektroniske valg (akkrediterte sertifiseringsorgan eller evalueringsfirmaer). Det bør videre

gjennomføres en forhåndsgodkjenning av *prosedyrer og rutiner* som leverandører av elektroniske valgløsninger skal følge for å sikre valgløsningene. Ansvarlig for å godkjenne leverandørene er akkrediterte sertifiseringsorganer. Valgmyndighetene skal *kun* anvende leverandører som er godkjent/sertifisert på de kritiske delene av løsningen for elektroniske valg. Det bør også gjennomføres en forhåndsgodkjenning (sertifisering) av *teknisk utstyr og teknisk løsning*. Utstyr som mangler godkjenning/sertifisering bør som hovedregel ikke anvendes i valgløsningen. På kritiske deler av løsningen *skal* sertifisering foreligge.

Den anbefalte løsningen vil medføre en delvis overgang fra lekmannskontroll til profesjonell kontroll. Den vil slik sett få betydning for hele valgsystemet, både med hensyn til kontrollfunksjonen, administrasjon av valg og kompetanse. En forutsetning for den anbefalte løsningen er at det utferdiges en kravspesifikasjon for elektroniske valg i Norge. Inntil det eventuelt foreligger en *de facto* standard for elektroniske valg eller lov og forskrift, skal kravspesifikasjonen bygge på de juridiske, operasjonelle og tekniske krav som fremsettes i Europarådets rekommandasjon, inkludert de endringer som er skissert i kapittel 8.

Arbeidsgruppen legger imidlertid til grunn at dagens kontroll- og godkjenningsrutiner stort sett bør ligge fast i forsøksperioden. Utviklingen av nye løsninger for kontroll og godkjenning bør derimot inngå som en viktig oppgave for den anbefalte prosjektgruppen. Som en midlertidig løsning bør denne prosjektgruppen ha godkjenningsansvar for den tekniske løsningen.

Langsiktig mål og offensiv satsing

Hvis man åpner opp for elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser, er det en ufravikelig forutsetning at det legges til grunn strenge krav til sikkerhet, og at det skjer på en måte som ikke svekker velgernes tillit til systemet. Med dagens teknologi er det ikke mulig å garantere en slik sikkerhet. Arbeidsgruppen vil derfor ikke anbefale elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser i fullskala nå. Det dreier seg derfor om en langsiktig målsetning.

Det kan likevel tenkes at det vil oppstå et betydelig press i retning av å innføre elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser på et senere tidspunkt. Et slikt press kan for eksempel komme som følge av den generelle samfunnsutvikling der IKT tas i bruk på stadig flere områder, fordi elektronisk stemmegivning innføres i andre land eller at det kommer krav om elektronisk stemmegivning som følge av dramatisk fall i valgdeltakelsen. Arbeidsgruppen ser det som svært viktig at elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser *ikke* blir innført uten forutgående utprøving, og vil derfor sterkt understreke behovet for en offensiv satsing fra myndighetenes side. Det bør så snart som mulig settes i gang planmessige forsøk og systematisk evaluering. Formålet med forsøkene er tosidig: dels en utprøving av tekniske løsninger, og dels en bygging av tillit til elektronisk stemmegivning blant velgerne.

Trinnvis innføring

Arbeidsgruppen foreslår en trinnvis prosess bygd på systematiske forsøk med elektronisk stemmegivning. Forsøkene behøver imidlertid ikke gjennomføres i tilknytning til ordinære valg. En del forsøk kan gjøres som kontrollerte eksperimenter der spesielle grupper av velgere deltar. Det gjelder for eksempel utprøving av brukergrensesnitt. Andre former for avstemninger som lokale folkeavstemninger kan også være hensiktsmessige å bruke i forsøksvirksomheten. Valg av arena for forsøkene bør først og fremst være bestemt av hensynet til håndterbarhet og effektiviseringsgevinst. Når det gjelder forsøk som er knyttet opp mot valg, bør de gjennomføres i tre trinn:

Trinn 1

I første trinn foreslås elektronisk stemmegivning i kontrollerte omgivelser med sikret nett og datamaskiner med sikkerhetslogg. Det vil si at velgeren stemmer ved hjelp av en datamaskin i et godkjent valglokale under oppsyn av offentlige valgfunksjonærer. Sikkerhetsloggen sørger for at stemmen ikke går tapt ved et eventuelt systemsammenbrudd. I den grad man kan sikre datamaskinen hos velgeren (for eksempel ved hjelp av egen CD-rom for oppstart av maskinen), kan forsøket også omfatte stemmegivning i ukontrollerte omgivelser. I det sistnevnte tilfellet anbefaler arbeidsgruppen at forsøket avgrenses til ikke-bindende valg, for eksempel rådgivende, lokale folkeavstemninger. Formålet med forsøkene vil være å prøve ut brukergrensesnitt, tekniske løsninger samt velgernes tiltro til de valgte løsningene.

Trinn 2

Etter en systematisk evaluering av erfaringene i trinn 1, vil det være naturlig å gå videre til trinn 2 der arbeidsgruppen anbefaler at man gjør forsøk med elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser i mindre skala for spesielle grupper (for eksempel utenlandsboende, funksjonshemmede eller enkeltkommuner). I dette trinnet kan forsøkene med kontrollert datamaskin i ukontrollerte omgivelser også omfatte bindende valg. For ukontrollert datamaskin i ukontrollerte omgivelser anbefaler arbeidsgruppen forsøk i forbindelse med ikke-bindende valg.

Trinn 3

Gitt at erfaringene fra trinn 2 tilsier at man går videre, vil det være naturlig med en gradvis utvidelse av forsøkene med stemmegivning i ukontrollerte omgivelser med ukontrollert datamaskin også for bindende valg, slik at forsøkene omfatter stadig større velgergrupper.

Sentralt ansvar og godkjenningsordninger

Før man setter i gang forsøk med elektronisk stemmegivning, bør det etableres en egen prosjektgruppe som har et overordnet ansvar for planlegging, gjennomføring og evaluering av forsøksvirksomheten. I tillegg må det etableres et sentralt godkjenningsregime for kravspesifikasjoner, inkludert overvåking, kontroll og gjennomføring. Det gjelder godkjenning av virksomheter som skal gjennomføre sertifisering, godkjenning av prosedyrer og rutiner hos leverandørene og godkjenning av teknisk utstyr og løsninger.

I den grad man velger å innføre elektronisk stemmegivning som en ordinær del av valget, vil arbeidsgruppen peke på at en del av prosjektgruppens oppgaver vil ha en langsiktig og til dels varig karakter. Dette aktualiserer spørsmålet om man bør opprette en sentral valgkommissjon som kan tilføres også andre oppgaver knyttet til planlegging og gjennomføring av valg. Dette er imidlertid et spørsmål som bør vurderes i sammenheng med de erfaringer som gjøres i forbindelse med prosjektgruppens arbeid.”

Vurdering:

Rådmannen tilrår at formannskapet slutter seg til hovedprinsippene nedfelt i Rapport H-2185 om ”Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter”.

Rådmannen legger vekt på at en eventuell innføring av elektronisk stemmegivning ikke må skje på bekostning av demokratiske grunnprinsipper om frie, rettferdige og hemmelige

valg, og at velgerne må ha tillit til valgopplegget. Økonomiske besparelser kan etter rådmannens oppfatning ikke være utslagsgivende for hva slags valgordning vi skal ha.

Rådmannen støtter forslaget om at elektronisk stemmegivning kun må være et supplement og ikke en erstatning for dagens ordning med krav om personlig frammøte i godkjent valglokale med muligheter til å avgi stemme på papir. Velgerne må selv kunne bestemme hvordan de vil avgi stemme.

En forutsetning for elektronisk stemmegivning må etter rådmannens oppfatning være at dette ikke skjer på bekostning av kravene til forsvarlig forberedelse, gjennomføring og kontroll av valget, og at mulighetene for at det gjøres feil av teknisk og/eller menneskelig art minimaliseres. Dette er avgjørende for å sikre velgernes tillit til valget.

Etter rådmannens syn reiser omfattende bruk av elektronisk stemmegivning viktige prinsipielle spørsmål knyttet til at lekmannskontrollen etter dagens valgordning blir erstattet av økt avhengighet av IKT-eksperter utenfor kommunen. Rådmannen mener utstrakt bruk av elektronisk stemmegivning vil bidra til større misforhold mellom det formelle ansvaret kommunen har for valg etter valgloven og den reelle muligheten kommunen har til å ivareta kontroll av valget pga av økt avhengighet av system- og programleverandører.

Rådmannen er likevel enig i at elektronisk stemmegivning ikke må bli innført som følge av press fra omgivelsene uten forutgående utprøving og støtter derfor forslaget om at det settes i gang forsøk som en trinnvis prosess slik arbeidsgruppen foreslår. Utgifter knyttet til forsøkene må dekkes av staten slik arbeidsgruppen tilrår. Rådmannen vil imidlertid ikke tilrå at Lørenskog kommune deltar i forsøk.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Lørenskog kommune slutter seg til hovedprinsippene nedfelt i Rapport H-2185 om ”Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter”.
2. Lørenskog kommune støtter forslaget om at elektronisk stemmegivning kun må være et supplement til dagens valgordning.
3. En forutsetning for elektronisk stemmegivning må være at dette ikke skjer på bekostning av kravene til forsvarlig forberedelse, gjennomføring og kontroll av valget, og at mulighetene for at det gjøres feil av teknisk og/eller menneskelig art minimaliseres. Dette er avgjørende for å sikre velgernes tillit til valget.
4. Lørenskog kommune støtter forslaget om at det settes i gang forsøk med elektronisk stemmegivning slik arbeidsgruppen foreslår, og at utgifter knyttet til forsøkene må dekkes av staten.

30.08.2006 Formannskapet

Forslag framsatt i møte:

Martin Bjerke (SV) fremmet følgende forslag:

”Endringer til rådmannens forslag:

Pkt. 1 utgår.

Nytt pkt. 1: Lørenskog kommune mener elektronisk stemmegivning bare skal være et supplement til dagens valgordning.

Pkt. 2: (Rådmannens pkt. 3).

Nytt pkt. 3: Lørenskog kommune mener elektronisk stemmegivning bare kan tillates i Kontrollerte omgivelser.

Pkt. 4: Utgår.”

Votering:

Martin Bjerkes forslag ble forkastet med 10 mot 1 stemme.

Rådmannens forslag til vedtak ble vedtatt med 10 mot 1 stemme.

FS-083/06 Vedtak:

1. Lørenskog kommune slutter seg til hovedprinsippene nedfelt i Rapport H-2185 om ”Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter”.
2. Lørenskog kommune støtter forslaget om at elektronisk stemmegivning kun må være et supplement til dagens valgordning.
3. En forutsetning for elektronisk stemmegivning må være at dette ikke skjer på bekostning av kravene til forsvarlig forberedelse, gjennomføring og kontroll av valget, og at mulighetene for at det gjøres feil av teknisk og/eller menneskelig art minimaliseres. Dette er avgjørende for å sikre velgernes tillit til valget.
4. Lørenskog kommune støtter forslaget om at det settes i gang forsøk med elektronisk stemmegivning slik arbeidsgruppen foreslår, og at utgifter knyttet til forsøkene må dekkes av staten.

Lørenskog, 12. juli 2006

Arne Heilemann
rådmann

Jan-Bendix Byhring
administrasjonssjef